

Agamemnon — Misterul Agamemnon de Iosif Naghiu, Teatrul de Comedie

Piesa *Misterul Agamemnon* a lui Iosif Naghiu este o pledoarie pentru pace, în care-și găsește expresie fireasca dorință a scriitorului de a lua atitudine în această chestiune fundamentală a prezentului.

Agamemnon este cel care determină transformarea Cetății Micene, dintr-un centru militar, într-un centru al artei, un centru cultural. Etapele transformării lui Agamemnon însuși, din renumit războinic în artist, sînt etapele înțelegerii gradate a necesității de a abandona sulita, lancea, armele distrugătoare, în favoarea cuvîntului, a dialogului, a rațiunii. Sîntem evident, într-o parabolă și într-un spațiu al teatrului în teatru. Agamemnon apare la început ca un tip debusolat, cu gesturi și tonuri caracteristic teatrale, fără să-și dea seama că se află mai degrabă în starea unui personaj-actor, decît în aceea a războinicului. Trep-tat, cu fiecare intrare în scenă, pe măsură ce este uluit și fermecat de bogăția și varietatea pe care le poate exprima arta, el se remodelează. Rolul nu este deloc ușor. Piesa nu e numai teatru în teatru, ci un complicat sistem de interferențe (teatru — realitate, aparență — adevăr — neadevăr).

Ne bucură faptul că montăm în premieră absolută piesa lui Naghiu, scrisă de mai multă vreme și premiată de Uniunea Scriitorilor pe anul 1982, convinși fiind că aducem în fața spectatorilor o operă de valoare.

VIITORUL ROL

VITÁLYOS ILDIKÓ

Elena — Zborul de la cuib de Constantin Cubleşan, Teatrul Maghiar de Stat din Cluj-Napoca

Vorbind despre „viitorul rol“, mă gîndesc, nu fără emoție, la cei 25 de ani impliniți de cînd am terminat Institutul de teatru „Szentgyörgyi István“, unde am avut șansa să învăț tainele meseriei de la neuitatul nostru maestru Kovács György. Aș spune că destinul a fost darnic cu mine, mi s-au oferit roluri minunate din literatura universală și autohtonă; desigur, altele au trecut pe lângă mine...

Pregătesc rolul Elenei din *Zborul de la cuib* de Constantin Cubleşan (publicată în revista „Teatrul“ nr. 9/1980). Mamă a doi fii, arhitecți, Elena s-a zbatut mereu să le asigure căldura cuibului părintesc, de unde ei sînt acum gata să-și ia zborul. La ridicarea cortinei, mama se reintîlnește cu copiii săi într-un moment greu pentru aceștia, în care neînțelegeri de natură morală și profesională amenință să rupă fireasca solidaritate familială. Sarcina ei dramatică este de a instaura o asemenea atmosferă de calm, înțelegere dragoste și încredere încît tinerii să-și poată regăsi idealurile, să-și vadă clar scopul vieții și să pornească în adevăratul lor zbor mai căliți, mai înțelepți.

Un rol în aparență pasiv, uniform, monoton; dar personajul ascunde, sub masca insignifianței, valori morale autentice. Consider fecită înțînirea cu acest personaj, cu atît mai mult cu cît e prilejuită de regizorul Aureliu Manea, care, dincolo de rol, îți oferă bucuria și libertatea zborului în cosmosul artei.

Francisc Galva — Salonul de Paul Everac, Teatrul Național din București

VIITORUL ROL

Salonul — una dintre cele mai necruțătoare satire ale lui Paul Everac — aduce în scenă o lume obsedată de o unică preocupare : acumularea de bunuri. Personajele adună necontenit, își ticsesc casele cu tot ceea ce se poate cumpăra, de la acul de cusut pînă la ultimul tip de aparate moderne, stochează de-a valma, într-un mod aproape patologic, alimente, benzină, covoare. Această lume, care pune pe primul plan ghițuiala, este, firește, străină de marile probleme ale vieții, fiind prinsă în angrenajul unui mecanism care deformează omul.

Personajul pe care-l voi interpreta, Francisc Galva, este în asemenea măsură rob al acestor meschine scopuri încît sacrifică fericirea propriei sale fiice, obligînd-o să se mărite cu un bărbat pentru care ea nu are nici un fel de sentiment, dar care, în schimb, se potrivește de minune cu restul familiei, fiind la fel de lacom, de obtuz și de meschin. Dealtfel, relațiile de familie înseși se reduc aici la strădania comună de a realiza satisfacerea cit mai desăvîrșită a poftelor nesățioase pe care averea le naște, le întreține și le exacerbează. Această jalnică rîvnă de înavuțire eșuează însă lamentabil, cu totul pe neașteptate, așa cum se întîmplă cu orice întreprindere nesăbuită, în care interesul material scapă de sub controlul judecății sănătoase. În aparență dur, sigur pe sine, Galva se dovedește, în situații critice, fricos, neputincios.

RODICA MUȘETEANU

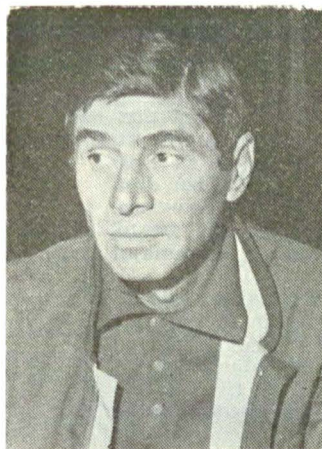
Eliza — Rețeta fericirii de Aurel Baranga, Teatrul Dramatic „Maria Filotti“ din Brăila

În *Rețeta fericirii* — piesa, poate, cel mai puțin jucată a lui Aurel Baranga —, Eliza apare ca o femeie modestă, netrecută prin școli, dar care, stînd mereu în umbră, știe să-și ajute soțul să se impună în meseria lui și în viața socială. Modestia nu o împiedică să fie sensibilă, deschisă spre oameni. Drama Elizei e drama femeii trecute de tinerețe și care are de înfruntat o criză a căsniciei. Caut să contureze psihologia unei neveste ce și-a făcut din soț un idol, anulîndu-și aproape personalitatea, și pentru care căminul reprezintă întregul univers ; dar și tăria ei de caracter, resursele iubirii ei neclintite. Încercînd să evite o rupătură, se hotărăște, într-un moment greu, să-și recupereze „rămînerea în urmă“, să se arunce în vîltoarea vieții sociale ; astfel, Eliza se transformă. Mă străduiesc să scot la lumină nu atît dăruirea de sine, dusă pînă la resemnare, cît puterea suflatească de a nu ceda, de a nu-și părăsi bărbatul, care e robul unei pasiuni trecătoare. Încerc să dovedesc, prin aceasta, că un sentiment autentic poate învinge dificultățile, poate determina recîștigarea echilibrului — atît de necesar oricărui cuplu — între existența socială și viața intimă. După părerea mea, în forța activă a unui caracter integru, și nu în atmosfera dulceagă a martirajului „de bună-voie“ trebuie căutat astăzi sensul moral al ironice formule a „rețetei fericirii“ propuse de Aurel Baranga în urmă cu aproape un sfert de veac, pentru o situație mereu actuală, în ciuda banalității ei.

MITICĂ POPESCU

Mitică Popescu — Mitică Popescu de Camil Petrescu, Teatrul Mic

VIITORUL ROL

Aș vrea să cred că nu coincidența de nume face să fiu distribuit în acest spectacol, ci doar credința celor care doresc să-l monteze pe scena Teatrului Mic că au găsit în mine asemănarea, ca om, cu personajul creat de Camil Petrescu. Cred că și eu sint naiv, chiar bun; pe de altă parte, știu să traversez necazurile vieții păstrindu-mi umorul. Probabil că de asta mă și cheamă Mitică Popescu.

Spectacolul va fi realizat în decorurile arh. Virgil Luscov, cu muzica lui Nicu Alifantis; regia aparține lui Cristian Hadji-Culea, căruia mi-ar fi plăcut să-i cereți lui să vorbească despre piesă, pentru că mi se pare că a reușit s-o descopere dintr-un unghi nou. I-am cerut-o eu, și iată ce mi-a spus: „...e vorba de Bucureștiul anilor dintre cele două războaie mondiale, oraș în spectaculoasă dezvoltare. Sint anii jazz-band-urilor, anj de construcție, de schimbări în moravuri. Contrastele nu dispar, se adâncesc chiar, dar în ritmul orașului care-și depășește patriarhalitatea.

Ca reprezentant și simbol al acestui București, Mitică Popescu exprimă înăscuta sa înțelepciune. Așa l-a dorit Camil Petrescu, așa îl dorim și noi. L-a dorit funciar bun, naiv chiar, în ochii „rechinilor”, dar nu dezarmat, căci necazurile le traversează cu haz. Haz de necaz, nu haz de dragul hazului, iată un element care nu aparține doar atmosferei orașului, ci funcționează ca valoare existențială specifică spiritului național.

În acest musical, în care se contopesc ritmurile eteroclite ale străzii bucureștene, de la frenezia barurilor din centru la languroasele melodii ale mahalalei, de la saxofoanele sosite de dincolo de Atlantic la naiul ce păstrează pentru vecie „Ciocir-lia”, Mitică e strada însăși, exponentul ei. E lumea Popeștilor, care iubesc viața, aici, în orașul pe care-l însușesc, îl fac să existe, să cînte și să danseze pentru ei”.

Aș fi nedrept dacă n-aș pomeni că ideea montării spectacolului cu piesa *Mitică Popescu*, cu Mitică Popescu, aparține bunului meu prieten și coleg Nicolae Dinică, la care a subscris cu entuziasm marele suflet al Teatrului Mic — directorul Dinu Săraru.

Maria MARIN

FOTOCRONICA

Prima lectură cu interpreții piesei „Familia” de Dina Cocea, la Teatrul Municipal din Ploiești, sub conducerea regizorului Alexa Visarion

